

LEVE MED

Magasinet for Personskadeforbundet LTN
#Utgave 5 - 2018

● Livet skal leves også de gråere dagene

Pårørendelivet

s.4

Heller nyttige enn riktige diagnoser

s.10

Kampen mot systemet

s.18

LEDER Eli Eiklid

For Personskaedeforbundet LTN er det viktig å løfte frem enkeltsaker fordi de gir innsikt og lærdom

Eli Eiklid

Gjentatte ganger sies det

i Personskaedeforbundet LTN at en skadd person betyr en skadd familie. Vi nikker gjerne både gjenkjennende og anerkjennende, fordi det er sant og rett. Men vi vet også at det ikke finnes et mønsterark som forteller hvordan man skal organisere seg og finne flyten etter at man utsettes for noe som snur verden opp ned. Et annet element er den styrken man må fremskaffe, samt den ensomheten mange pårørende opplever når en nærstående rammes. I denne utgaven av LEVE MED har Robin Gjessing valgt å dele sin historie. Etter et svært dramatisk år med stadige tilbakeslag, samt møte med et hjelpeapparat som de opplevde som lite sammenkoblet og fragmentert, har Robin og Mette i dag, to år senere, funnet en slags flyt i sin nye hverdag.

En av grunnene til at de har valgt å dele sine erfaringer, er at de ønsker en forandring, sier Robin Gjessing. Han ønsker seg et behandlingsapparat som åpner opp for erfaringsbasert kritikk og at familier som rammes i fremtiden møter mindre motstand og mer medgang.

En annen og viktig reportasje i denne utgaven handler om Ina Karlsens møte med NPE i rettssystemet. Hun endte opp som 100 prosent ufør etter en operasjon ved Haukeland sykehus. Som hun sier selv; man skal både være sterk og kampklar om man skal stå gjennom et løp der motstanderen er selveste staten. For å se saken fra flere sider har vi også snakket med hennes sakkyndiglege professor Jan Brøgger, samt advokaten som førte saken hennes i Borgarting lagmannsrett, Kjetil Sandnes.

For Personskaedeforbundet LTN er det viktig å løfte frem enkeltsaker fordi de gir innsikt og lærdom. Derfor er vi svært takknemlige for at Ina Karlsen og Robin Gjessing deler sine erfaringer og velger å stå frem.

Når denne utgaven av LEVE MED er ute i de tusen hjem er Personskaedeforbundet LTNs vårkampanje nettopp ferdig. Vi håper at lagene har hatt positive og lærerike erfaringer i forbindelse med denne.

Eli Eiklid

INNHold utgave 5 - 2018

Pårørendelivet –
livet ved siden av

s.4

Fastlegen setter
heller nyttige enn
riktige diagnoser

s.10

Kognitivt
utvalg

s.14

Opplæring, veiledning og
støttetilbud til pårørende

s.9

Søker deltakere
til forsknings-
prosjekt

s.12

Landet rundt

s.16

PERSONSKADEFORBUNDET LTN

Adresse: Hausmanns gate 19, 0182 Oslo

Telefon: 22 35 71 00

E-post: post@personskadeforbundet.no

REDAKSJON

Redaktør: Gunn Kvalsvik

Telefon: 22 35 71 00

E-post: levemed@personskadeforbundet.no

ANNET

Annonser: faktserv@faktserv.no

Grafisk produksjon: Trykkpartner AS

Design: Tomorrow Creatives (www.t-c.no)

Pårørendelivet – livet ved siden av

Robin Gjessing skrev én A4-side hver dag de 200 første dagene etter at hans kjære Mette ble alvorlig skadet. Han beskriver pårønderollen som svært krevende og utfordrende, og mener systemet hadde profittert på en sterkere involvering av pårørende.

TEKST: Gunn Kvalsvik FOTO: privat

Den 04. juni 2016 fylte Robin Gjessings kone, Mette, 55 år. De startet dagen med kaffe og gaver på sengekanten, snakket om 15 gode år. De gledet seg til de neste 15. Kanskje de skulle realisere drømmen om å drive et lite vertshus i alpine sammen?

-Det var den siste ordentlige samtalen jeg hadde med Mette, - før ulykken, forteller Robin.

Sent den samme kvelden, ved midnatt fikk Robin en telefon. Han hadde syklet gjennom Nordmarka til Hadeland, og kona feiret dagen hjemme i Horten med venninner. Jentebursdag. Stemmen i den andre enden var alvorlig, fortalte at Mette hadde falt ned en trapp og at hun var på vei til Ullevål sykehus i helikopter.

ULLEVÅL

Jeg møtte Robin Gjessing første gang på et foredrag om hjernen i Sandefjord. Han kom alene siden kona Mette er for dårlig til å ha utbytte av foredraget.

I pausen fortalte han i stikkordsform om Mette, hans store kjærlighet, som

har fått påført et alvorlig traume mot hodet. Hvordan døden gang på gang har pustet dem i nakken, om redselen og kjærligheten, ensomheten, håpet og allventingen. Hvordan han har opplevd - og opplever fortsatt, rollen som pårørende i møte med helse- og velferdstjenester. Han forteller også om skuffelsen over et helsevesen som er dårlig koordinert og som flytter en pasient med lav bevissthet og store kognitive utfordringer så mange ganger. Om uro og kaos, og et eget liv på vent. Det å være pårørende og utenfor, samtidig som han er helt inne.

- Jeg har til tider følt meg så ufattelig alene. Som en David som kjempet mot et ugjennomtrengelig system. Jeg er ingen vanskelig mann, helt ærlig, men jeg ville det beste for Mette og det ble derfor en kamp for meg, sa han.

ET FULLSTENDIG KAOS

Fire uker senere møter jeg Robin i Oslo. Etter noen korte høflighetsfraser er han rett på, spoler tilbake, og fører meg med seg til pårønderommet på Ullevål. Ventende på at operasjonen skulle bli ferdig.

- Det var kaos i hodet mitt. Da legen endelig kom klokka halv fem om natta, forklarte han nøkternt at operasjonen var over, men at han ikke kunne love noe. Døden var en mulig utgang. Et budskap presentert uten følelser, forteller Robin.

Dette var starten på fire uker på Ullevål sykehus sine intensivavdelinger.

- Jeg har senere fått fortalt at det i lege-teamet var uenighet om prognosen for Mette, men heldigvis finnes det ukuelige optimister også blant leger. Vår redningsmann gikk mot flokken, fikk med seg et team, opererte og fjernet skallebenet på den mest skadde siden for å bedre trykkforholdene i hjernen. Denne legen reddet livet til kona mi.

I ettertid har Robin forstått at 55 år regnes som gammel i denne sammenhengen, men siden Mette var i svært god fysisk form før skaden ble dette tillagt avgjørende vekt.

- Uker gikk, mens leger kom og gikk. Jeg og Mettes eneste datter byttet på å sitte ved sykehussengen, og jeg pendlet mellom gjesterommet hos min søster på Løren og Ullevål i fire uker. Jobben min fikk vente.

Første kontakt med Mette skjedde et godt stykke ut i august, 10 uker etter ulykken.

- På Ullevål fikk vi være med på Mettes oppvåkning fra koma, og jeg husker med gru første gang hun åpnet øyene etter ulykken. Jeg forsøkte å få kontakt med henne, men blikket hennes og mimikken var helt tom. Det var en skikkelig nedtur, og jeg kjente at noe av håpet brast.

Fysioterapeutteamet trente med Mette for å begrense skadene av langtids immobilitet, og drev det de kalte for «tidlig rehabilitering». Øvelsene lærte Robin seg fort, og det skulle vise seg nyttig når

